

Yunanistanda madencilik

Yunanistan madenciliği Avrupanın sair memleketlerle mukayese edildiği takdirde henüz inkişaf etmemiş olmasına rağmen, memleketin iktisadiyatında oldukça ehemmiyetli bir rol oynamaktadır. Yunanistan birkaç maden yatağına maliktir ki, bunların ekserisi memleketin şarkî sahilinde ve Ege denizinin adet itibarile zengin adalarında bulunmaktadır. Hartada ancak demir

endüstrisini alâkadar eden maden yatakları inkişaf edilmesine rağmen Yunanistan toprakları linçit, petrol, maden cevheri vesair faydalı mineralleri ihtiva etmektedir.

1931 ilâ 1935 senelerinde Yunanistanın demir endüstrisi ile alâkadar yer altı servvetlerinin istihsalâtı aşağıdaki cetvelden görülür.

Cevher nev'i	1931	1932	1933	1934	1935
Boksit	1.150	500	—	—	9.489
Kromit	5.634	1.555	14.784	30.694	29.779
Demir cevheri	235.967	46.007	85.221	147.408	204.146
Demir - Manganez	50	—	—	—	—
Manyezit	49.642	44.669	44.719	70.388	93.563
Nikel cevheri	13.657	20.064	28.104	22.378	23.701
Manganez	306	745	1.628	1.206	423
Pirit	141.442	86.767	181.442	150.950	132.300

1937 senesinin ilk 6 ayı zarfında Yunanistan 250.000 ton cevher ihraç etmiştir. Bu miktarın 112.715 tonu demir, 21.700 tonu boksit, 9.125 tonu kromit, 16.675 tonu manyezit ve 3.918 tonu pirittir.

Son üç sene için kat'î istihsalât rakamlarının belli olmamasına rağmen Yunanistan madenciliği oldukça ilerlemeğe doğru yol almıştır. Yalnız sermaye kıtlığı ve teknikî müşkülât yüzünden bazı yataklardan istifade edilmemektedir. 1935 senesinde Yunanistan madenciliği yuvarlak bir rakamla 534.000 İngiliz lirası değerinde maden cevheri istihsal etmiştir. Buna mukabil aynı senede ecnebi memleketlerinden tahminen 2.200.000 sterlin kıymetinde demir ve çelik* maulâtı ithal edilmiştir. Son senelere kadar Yu-

nanistanda demir ve çelik endüstrisi tesis edilmemiştir.

Memlekette fabrika tesisine lâzım olan maden kömürü yoktur. Bundan dolayı su kuvvetinden istifade yolu düşünölmüş ve hükümetin daveti üzerine gelen Amerikalı bir heyet nehirler üzerinde tetkikat yapmıştır.

Yunanistanın krom cevheri istihsali 1907 de 5.000 ton iken 1912 de 10.000 tona çıktıktan sonra 1929 da 24.000 tonu bulmuştur. 1936 istihsalâtı 41.500 tondur.

Yunanistanın birkaç mahallinde keşfedilmiş bulunan demir cevheri yatakları silisli okside zengin ve sülfür itibarile fakirdirler. Larymna, Loutsı ve Ts.onka demir zuhuratı Lokris civarında biri diğlerinden cüz'î bir mesafede bulun-

makta ve halen işletilmektedirler. Bunlardan maada Karditsa ile Euböa civarında mevcut zengin demir cevherlerinin kurulacak demir endüstrisinin iptidai madde kaynağı olacağı ümit edilmektedir. Ancak son senelere doğru Yunanistan demir cevheri istihsalı senevi 500.000 tona yaklaşmıştır. Sair ehemmiyeti haiz demir cevheri kaynakları bazı Ege adaları ile Laurium'un kurşun madenlerinde mevcuttur.

Yunanistan demir cevherinin kimyevî tahlilleri aşağıdaki neticeyi vermiştir.

Yatağın mevkii	Fe %	Mn o/o	Si O ₂ o/o	Cr 203 o/o
Loutsia	48 ilâ 50	—	6 ilâ 8	3
Larymna	47	—	7	3
Tsonko	50	—	6,5	2,5
Seriphos	48	2,5	8,2	—
Kythnos	50	2,5	10	—
Laurium	30	12,0	6,62	—

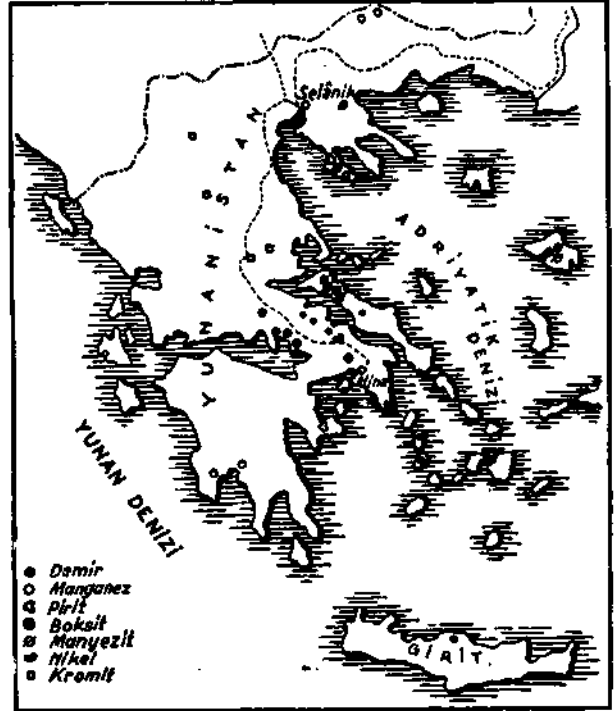
Maamafih keşfedilmiş yatakların umumî demir cevheri ihtiyatı 100 milyon tonu aşmamaktadır.

Demirden sonra ikinci derecede ehemmiyeti haiz yataklardan pirit zuhuratı dikkate şayanıdır. Ghalkidikedeki modern tesisatı havi Stratoniki madeninde mevcut pirit cevheri % 49,5 kükürt ihtiva eder. Bundan maada Peloponnes pirit yataklarına maliktir. Thessalya ve Makedonyanın serpantin sahreleri kalite itibarile iyi nevi krom cevherini taşımaktadırlar. Bunların Cr₂O₃ muhteviyatı % 38 ilâ 50 arasında ve SiO₂ tenoru de % 4,6 ilâ 5,3 i bulmaktadır. Yunanistan krom cevheri ekseriyetle Amerika Birleşik Devletlerine ihraç edilmektedir. Larymna demir cevheri yataklarındaki silikatli nikel cevheri de ehemmiyeti haizdir. Buradaki nikel cevherinin Ni tenorunun % 15 e kadar çıkmasına rağmen bazı kısımlarında % 4 ilâ % 8 arasında tahavvül etmektedir. Cevherin Co muhteviyatı % 0,1 dir. Nikel cevherinin demir cevheri ile aynı yerden çıkması % 25 Fe ve % 2 ilâ 5 N: tenörlü Nikelli demir cevherinin istihsaline sebebiyet vermektedir. Nikel cevheri istihsalâtı için başlıca müşteri Almanyadır.

Peloponnes, Makedonya, Euböa ve Zikladelde manganez yataklan keşfedilmiştir. Bunlardan Makedonya zuhuratı oldukça bir ehemmiyeti haizdir ve son zamanlarda işletilmektedir. 1936 senesinden itibaren memleketin boksit cevheri istihsalı muntazamen artmaktadır. Bilhassa merkezî Yunanistanın Korinth boğazı sahilinde, Phokis, Böotien ve Attika mıntakalarında birkaç boksit zuhuratının keşfedilmesi bu cevher istihsalâtının artmasına sebep olmuştur. Buralardaki cevher % 50 ilâ % 60 arasında Al₂O₃, % 1 ilâ % 5 SiO₂, % 22 ilâ 35 Fe, O₃ ve % 2,4 ilâ 3 nisbetinde TiO₂ ihtiva etmektedir. Senevi boksit istihsalâtının tahminen yarısı Almanyaya ihraç edilmektedir.

Demir endüstrisi bakımından ehemmiyetli olan manyezit yataklan Euböasının şimalinde olup kemiyet ve keyfiyet itibarile Avrupada Şteyermark zuhuratından sonra ikinci derecede alâkayı haizdir. Fakat bu yatağın cevher ihtiyatı hitama ermektedir. Buna mukabil Chalkidike ile Lesbos adasında manyezit istihsalâtı gittikçe inkişaf etmektedir. Euböa manyeziti % 97,75

DEMİR ENDÜSTRİSİ İÇİN EHEMMİYETLİ MADEN YATAKLARI



Mg CO₃, % 0,45 SiO₂ ve % 0,40 nisbetinde CaO ihtiva etmektedir. Yeni keşfedilen Chalkidike'deki manyezit cevherinin tenoru % 97,90 MgCO₃, % 1,6 SiO₂ ve % 0,40 CaO teşkil eder. Chalkidike manyeziti kuyu şeklindeki fırınlarda gaz generatörü vasıtasile yakılır ve vasati olarak günde 12 ilâ 15 ton manyezit cürufu istihsal edilir. Maamafih Yunanistanda elde edilen manyezit cürufu kalite itibrile iyi değildir.

Cari senenin şubat başlarında gelen bir ha-

bere göre Yunanistan hükümetinin yeni bir karar üzerine iktisat nazırlığı nezdinde maden işleri şubesi tesis edilmiştir. Aynı zamanda devlet madenlerinin işletmesinde bazı modern şeraite uygun kanun lâyhası ihzarına girişilmiştir. Bu lâyhaya göre badema devlet zımpara madenlerinde ecnebiler memur ve müstahdem olarak çalıştırılmıyacaktır. Maadin şubesinin karar üzerine 1939 senesinde Pire'de yeni bir devlet zımpara madeninin tesisine karar verilmiştir.